М.Мәһдиев «Без - 41 нче ел балалары».

Укытучы, язучы , галим М.Мәһдиев 1930 нчы елның
1 нче декабрендә Арча районы Гөберчәк авылында туа.

Сиректән авылы мәктәбендә, аннан Арча педагогия училищесында укый.

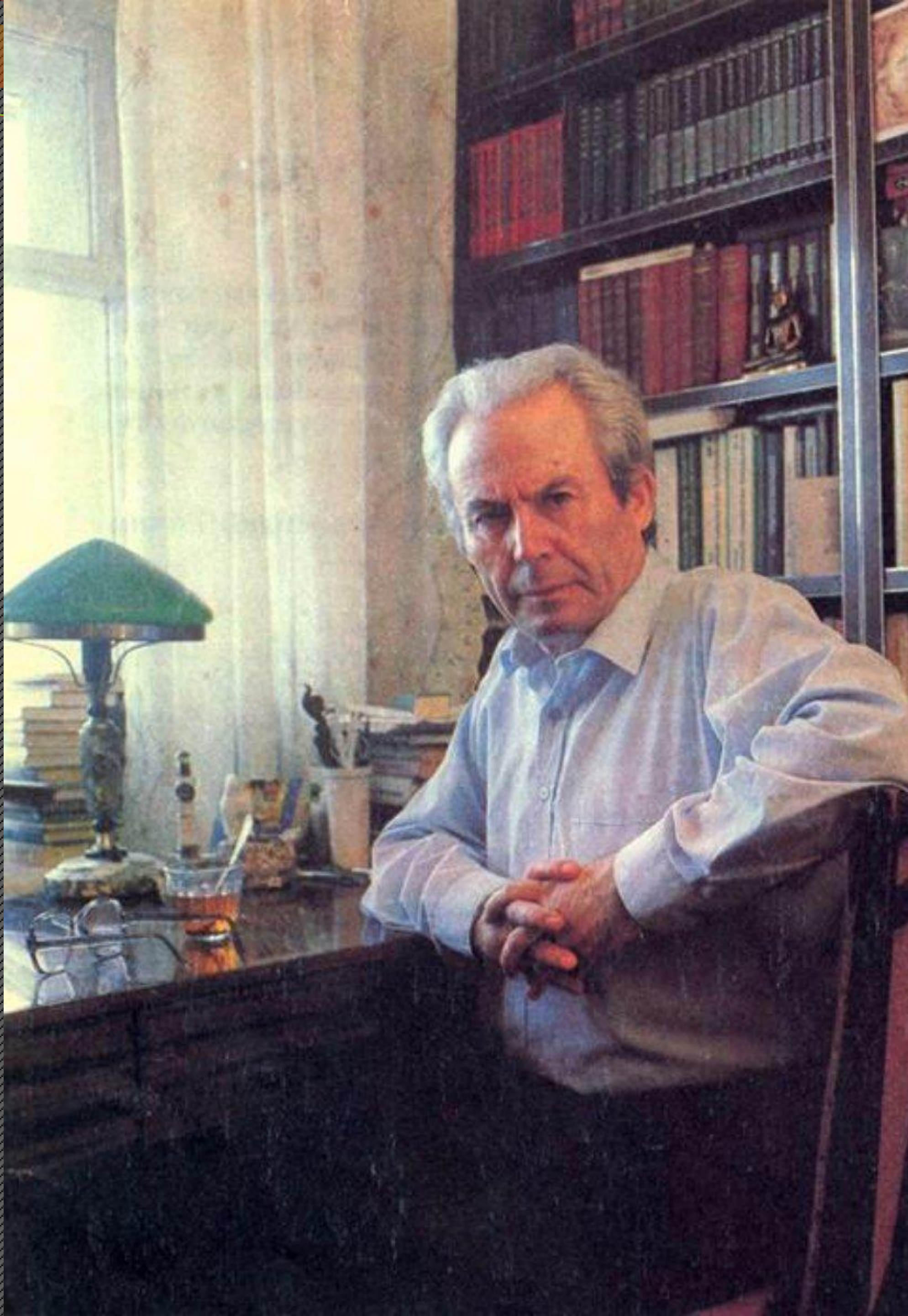

КИТАПЛАРЫ :

- Без 41 нче ел балалары.
- Солдатлар.
- Кеше китә , җыры кала.
- Бәхилләшү.

ТЕМАЛАРЫ :

- Авыл тормышы.
- Мәхәббәт.
- Сугыш. Дезертирлык.
- Колхозлашу.
- Хатын – кыз батырлыгы.

1.

«Без 41 нче ел балалары» әсәренә А.Г.Яхин методологиясе нигезендә анализ :

Темасы : сугыш елларында тылдагы тормыш вакыйгалары .

Проблемасы : яшүсмерләрнең үсеш чоры , дөньяга күзләре ачыла баруы .

Идеясе : авыр сугыш елларында да , балаларның тырышып – тырмашып белем алу теләге.

2. Бу әсәр үрнәк программада дөрес урын алган. Аның дәреслеккә кертерлек кыйммәте бар.Мавыгып укыла торган бу җыйнак повестьны җиргә сибелгән бер уч энҗе белән чагыштырасы килә. Әсәр берсеннән – берсе кызыклы эпизодлары , бик тә үзенчәлекле геройлары белән хәтергә сеңеп кала , бик эчтәлекле , вакыйгаларга бик бай. Күтәрелгән проблемалары бүгенге көндә дә бик актуаль , чөнки төп тема – авыр сугыш елларында тылдагы тормыш вакыйгалары.

3. Бу әсәр татар төркемнәрендә , 7 нче сыйныфларда өйрәнелә һәм бу дөрес тә. Әсәр кызыклы булуына карамастан , авыр тел белән язылган. Рус төркемнәрендә укучы балалар өчен бу әсәр авыррак бирелер иде кебек. «Без – 41 ел балалары»н укыган һәрбер өлкән сыйныф укучысы үзен әсәрдәге яшьтәшләре белән һәм авыр сугыш еллары белән хәзерге рәхәт тормышны чагыштыра ала. Бу повесть аларга бу яктан үрнәк булырлык! «Без – 41нче ел балалары» әсәре хәзерге яшьләрне бүгенге рәхәт тормышның кадерен белергә өйрәтә.

Технологик карта –

- дәрес материалын график планлаштыру ;
- укытучы сайлаган , кирәк дип тапкан дәрес структурасы берәмлекләрен таблицада күрсәтү .

Асылы : танып –белү процессын технология дәрәҗәсендә - укытучының да , укучыларның да гамәлләрен (проетлаштыру һәм төзү , күзаллау һәм бәян итү.